

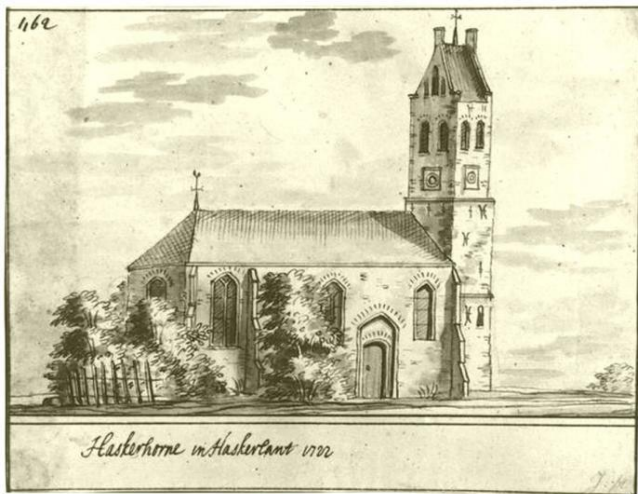


## Over de kerk in Haskerhorne

*Vooraf: veruit de meeste informatie in dit document is overgenomen uit het boek 'Dat uwe oogen open zijn over dit Huis nacht en dag', over de geschiedenis van onze gemeente, van de auturs Dick Eisma, Sietse Krikke, Tjitte de Vries en Lammert Bouwman.*

Over de kerk van Haskerhorne is niet veel bekend. Het huidige gebouw is gebouwd in 1913, maar op deze plek heeft al eeuwenlang een kerk gestaan. De eerste werd gebouwd in de middeleeuwen. Die kerk werd in 1523 door Bourgondische soldaten in brand gestoken. In 1691 voldeed het gebouw niet meer aan de wensen van de gemeente, of was het bouwvallig geworden, en daarom werd besloten, een nieuwe kerk te bouwen. Daarvan zijn twee afbeeldingen te vinden, een tekening van Jacob Stellingwerf uit 1722 en een tekening van Jacob de Haen uit 1732. Maar nadat ook dat gebouw vervallen raakte, werd het gesloopt en vervangen door het huidige kerkgebouw.

Jacob Stellingwerf, 1722



Jacob de Haen, 1732



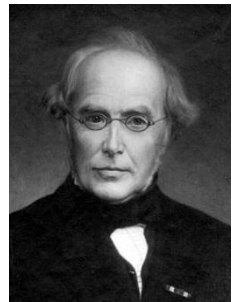
De kerk van Haskerhorne is een rijksmonument. Niet omdat het zo'n bijzonder gebouw is, maar omdat delen van de inventaris wel bijzonder zijn.

Allereerst het **orgel**: gebouwd in 1740, in 1851 vernieuwd en in 1873 verplaatst van Joure naar Haskerhorne, een schenking aan de Hervormde Gemeente van jonkheer Vegelin van Claerbergen.



Het orgel is gebouwd in 1740, de bouwer is onbekend. Misschien is een deel nog wel ouder, want op [orgelsite.nl](http://orgelsite.nl) is te lezen, dat het manuaal, het 'toetsenbord', uit 1692 is. In 1851 is het orgel vernieuwd en in 1873 is het verplaatst van Joure naar Haskerhorne.

Een geschenk aan de Hervormde gemeente van Jonkheer Vegelin van Claerbergen. Pieter Benjamin Johan Vegelin van Claerbergen (1808 – 1879) was grietman van Haskerland, lid van Provinciale en Gedeputeerde Staten van Friesland en lid van de Tweede Kamer. Niet zo maar iemand ...



Hij woonde als grietman van Haskerland op de Herema State in Joure. Friesland bestond in die tijd nog uit 30 grietenijen en 11 steden, die nog

voortleven als het gaat om traag handelen: *op z'n elf en dertigst ...*

Grietenijen, met aan het hoofd een 'grietman' zijn te vergelijken met de huidige plattelandsgemeenten.

Bekijk het orgel eens als je in de kerk zit. Wel even omdraaien, want we zitten altijd met de rug er naar toe. In het midden staat de eerste regel van psalm 136. Met goede ogen kun je daar lezen 'Looft den Heer want de Heer is goed, psalmzingt zijn naam want hij is lieflijk'.



De **preekstoel** is ook bijzonder: het houtsnijwerk is waarschijnlijk uit 1691.



Voor in de kerk stond een **doophek**, dat ook de status van monument kreeg, maar dat is verdwenen. Op de foto's uit 1965 is het nog te zien.



Vermeldenswaardig is ook nog de **luidklok**. Het is nog een 'jong' exemplaar, in 1948 gegoten door de firma Eijsbouts uit Asten. Het oude exemplaar is in de oorlogsjaren geroofd en ongetwijfeld omgesmolten tot wapentuig. De nieuwe klok weegt 229 kilo, heeft een doorsnee van bijna 79 centimeter en kostte f. 1.860,=

Ook de **grafstenen** die voor de preekstoel liggen, zijn het bekijken waard.



**Ulricus Pekema**, geboren in 1657, overleed in 1731 in Haskerhorne en werd begraven in de kerk. Op zijn steen staat "Den 13 maert 1731 is verstorven dms Ulricus Pecama out int 75 ste iaer hebbende alhier in Haskerhorne cum annexis omtrent 34 iaeren predicant geweest en leit onder deze steen begraven". (links)

**Frederik Witteveen** (1736 – 1764) was predikant in Haskerhorne sinds 1759. Op zijn steen staat "In het jaar MDCCLXIV de XVI Ian stierv de Weleerw Zeer Geleerde Heer Fredericus Witteveen Herm Eccles in Purmerland (Fil) in den ouderdom van XXVII laaren VIII maanden XVII dagen na dat zijn E de kudde Gods hier te Haskerhorne en Oudehaske byna V iaeren met wetenschap en verstand geweid hadde en rust hier tot den dag der opstandinge". (midden)



De derde steen is van **Jacobus Vedder**, geboren in Franeker in 1733, en overleden in Haskerhorne in 1770. De tekst op zijn steen luidt " De 15 aug 1770 is de weleerw. D. Jacobus Vedder byna 37 iaeren overleden zinde in de gemeente van Haskerhorne en Oude Haske byna 6 iaeren leeraar geweest en rust hier. (rechts)

En als je zondagmorgen via de 'helling' naar de ingang loopt, kijk dan eens naar de **toren**: dat noemt men een 'ingesnoerde torenspits'.....

**De pastorie van onze PG Haskeroord staat nu in Oudehaske, maar tot 1948 stond de ambtswoning van de predikant van de Nederlands Hervormde Gemeente aan de Haulsterweg in Haskerhorne.**



*Op deze foto staat de toenmalige predikant ds Cornelis Zeeman, met o.a. zijn vrouw Joukje, de tuinman en de dienstbode. Dat waren nog eens tijden in het pastoraat.....*



*Ds Cornelis Zeeman, van 1920 tot 1925 predikant van de NH gemeente Haskerhorne. Hij was ook voorzitter van de christelijke school in Oudehaske, voorzitter van de christelijke ULO school in Joure en voorzitter van de plaatselijke afdeling van het Groene Kruis*

Toen een paar jaar geleden de zoon van dominee Van der Neut in de kerk van Haskerhorne te gast was om de kanselbijbel terug te geven, die zijn vader bij zijn afscheid in 1946 cadeau gekregen had, herkende hij nog de hoge bomen rond het dorps huis: "Daar stond mijn kinderwagen in de schaduw ..."

Jarenlang was er binnen de gemeente onenigheid over de plaats van de pastorie. In de notulen van de kerkvoogden zijn regelmatig opmerkingen te vinden over dit probleem. Het meeste werk voor de predikant was in Oudehaske, want daar woonden de meeste gemeenteleden, maar "... Haskerhorne zal nooit die oude rechten prijsgeven ..." staat te lezen in notulen uit 1936. Het heeft heel wat jaren geduurd en de kerkenraad was zelfs bang voor een breuk binnen de gemeente, maar in 1948 werd dan toch de knoop doorgehakt: dominee Hoekstra werd uitgeschreven als inwoner van Haskerhorne en vestigde zich in de nieuwe pastorie aan de Joustergweg in Oudehaske.

Er is nog sprake geweest van nieuwbouw, maar dat werd te duur ...

Het pand, dat na het vertrek van de dominee en zijn gezin regelmatig verhuurd werd, is in 1968 afgebroken.



De pastorie aan de Joustergweg 166 in Oudehaske, waarover zo veel te doen was, en waar volgens de notulen regelmatig aan getimmerd moest worden, is inmiddels ook alweer jaren geleden verkocht.